

לתנועות והערות: טגא, 054-6868199

העלון מוקדש לעילוי נשמת:
בנימין בן סולי ז"ל, חביב בן סולי ז"ל,
בתיה בת סולי ז"ל, גבריאל בן מורוור ז"ל,
מיכאל בן מורוור ז"ל, רחמים בן מורוור
ז"ל, יחזקאל בן יהודית ז"ל, דבורה בת
טובה ז"ל, ישראל בן חנה ז"ל, דבורה בת
מרים ז"ל. לקבלת העלון במייל -
לשלוח הודעה ל:
sagif_@walla.co.il

חג שִׁמְחָה

בס"ד עלון מס' 94 לשבת 14.5.2013 - תשע"ג סיון ה'

זה השער לה' עדיקים יבוא בו

חג שְׁבוּעוֹת

"חג שְׁבוּעוֹת" נקרא על שם שבעת השבועות המפרידים בין חג הפסח לשבועות שבהן ספרנו את "ספירת העומר" ומנינו יום אחר יום, שבוע אחר שבוע, עד שהשלמנו את הספירה והגענו ליום החמישים - חג מתן תורה. **טעם נוסף כתב הגאון חיד"א זצ"ל** (בספרו 'מדבר קדמות') שבכדי לקבל התורה מנינו שבעה שבועות כאשר הנטהרת בז' נקיים, ועל כן אנו צריכים לפרוש מטומאתנו תמיד, ואז נקרב לתורה. **האור החיים הקדוש זיע"א כתב:** "שְׁבוּעוֹת" הוא גם מלשון "שְׁבוּעָה"... כי ביום מתן תורה נשבעו ה' יתברך וכנסת ישראל זה לזה שבועה הדדית! אנו נשבענו לריבון העולמים, שלא נחליף אותו חלילה, באלוקים אחרים, והוא נשבע לנו, שלא יחליף אותנו בעם אחר!...

לחג השבועות יש ארבעה שמות ואלו הם: חג השבועות, חג מתן תורה, חג הביכורים ועצרת. **וכתב הגאון מוילנא זצ"ל** הם רמוזים בראשי תיבות של המילה **שבעת** (בכתיב חסר): **ש**בועות **ב**יכורים **ע**צרת **ת**ורה.

הקשו העולם? מדוע קוראים לחג על שם שבועות ההמתנה, שבועות הצפיה לבוא, ולא "חג מתן תורה"? והרי זה ממש דומה לעני שהוזמן לסעודת מלכים אצל חתונת בן חבירו, ייחל וציפה לסעודה הדשנה, למעדנים ולמטעמים, אף עם יומיים לקראתה... לבש את מיטב בגדיו והלך לסעודה. ואכן, היא עלתה על כל המצופה, מאכלים כאלו טרם אכל, ואולי אף טרם ראה בחייו... השפע, השירות, הפאר, העושר, האוירה וכו', ממש שלימות במלוא המובן. לימים נשאל כיצד היה מגדיר את האירוע המיוחד. האם יענה: ודאי "אירוע הרעב"... משום שצמתי ורעבתי לקראתו...? כמובן שלא, הרי זה היה אירוע השובע! ואם כן מדוע אנו מגדירים את חג מתן התורה, חג השבועות על שם הציפייה לקראתו? **והתשובה היא,** אמנם כן, בלשון המשל נאמר: אמנם היתה הסעודה מיוחדת ונפלאה, המעדנים היו כה טעימים, אבל לאותו עני מורעב הם היו טעימים שבעתיים. רישומו של מתן תורה נחרט לנצח, דווקא משום שהתכוונו לקראתו, שייחלו לו, רעבו לו, והשתוקקו לקראתו. הבה נאמץ את העיקרון - ההכנה, ההשתוקקות לקליטת רשמים רוחניים.

שאלו את רבי יצחק מאיר מגור, **בעל החידושי הרי"ם זצ"ל:** מדוע אנו אומרים בקידוש ליל חג השבועות שהוא **"זְכָר לַיְצִיאַת מִצְרַיִם"**. הלא ההיפך הוא הנכון - כל יציאת מצרים היתה למען חג השבועות, עבור מתן תורה, כמו שנאמר (שמות ג, יב): **"בְּהוֹצִיאֶךָ אֶת הָעָם מִמִּצְרַיִם תַּעֲבֹדוּן אֶת הָאֱלֹהִים עַל הַהָר הַזֶּה"**. אם כן, יציאת מצרים היא טפילה לחג השבועות? והשיב: "הדברים כפשוטם, שכן עד שלא קיבלו את התורה לא יצאו למעשה ממצרים"... כלומר הם יצאו ממצרים, אבל מצרים לא יצאה מהם... הרי עדיין היו ספוגים בטומאתה ובאירתה. ואף אנו נלמד מזה - אימתי האדם "יוצא ממצרים"? רק בשעה שהוא "מקבל את התורה".

הגאון רבי אהרן קוטלר זצ"ל ראש ישיבת לייקווד שבארה"ב שאל שאלה: מדוע אין אף חג שאנו מזכירים את עיקר ומהות חיינו - "זכר למתן תורה", וכפי שהקשינו לעיל כל המועדים אנו רק מזכירים "זְכָר לַיְצִיאַת מִצְרַיִם"? **ותירץ:** "זְכָר" עושים רק לדבר שנגזר, שהיה ואיננו, ומנסים להחיותו ולהיזכר בו. כאלו היו ניסי יציאת מצרים - התגלות חד פעמית, לפיכך יש לעשות להם "זְכָר" מתמיד לבל נשכח ונסיח דעת מהם. אבל התורה הקדושה, נובעת היא כמעין המתגבר, נחל נובע, מתחדשת בכל יום בחידושיה ומעמיקה, שאין להם שיעור וחקר, לזה אין צורך לעשות "זְכָר". הוסיף ואמר: כתוב בתורה שבמעמד הר סיני ניתנה התורה ב"קול גדול" שלא פסק, פירושו של דבר שהמעמד לא הסתיים ולא תם, וכל לומד תורה מתחבר למעמד נתינתה, הקולות עדיין מהדהדים בעולם, אנו רק צריכים להטות את אוזנינו ולשמוע את "קול התורה".

תורה מקבלים במדבר

במעמד הר סיני ביקש הקב"ה את ההר הנמוך ביותר לתת עליו את התורה. ולכאורה, אם היה לקב"ה ענין שמקום נתינת התורה יהיה נמוך ככל האפשר, מדוע הר נמוך? יכול היה הקב"ה לתת את התורה במקום שהוא מישור, לא הר כלל! ונראה מכך, שהר מוכרח היה להיות! שכן על מנת לקבל את התורה חייב אדם לטפס ולעלות. במישור לא נותנים תורה. לתורה לא זוכים בלי מסירות נפש, בלי הקרבה, בלי טיפוס ועליה. מי שרוצה להידבק בשכינה ולזכות לחיי עולם הבא, לחיי נצח – חייב לטפס, חייב לעלות בהר, מוכרח הוא לסבול צרות וניסיונות, חייב לעבור את כל הקשיים שהיצר הרע מעמיד לפני האדם כדי שלא יתקרב אל ה'. והקב"ה רחמן וגלוי לפניו שקשה יהיה עלינו הטיפוס בהר, ולכן אמר הקב"ה אשתדל שההר הזה המסמל את הסבל, אץ העמל, את הייסורים בעבודת ה', שיהיה נמוך ככל האפשר, אשתדל תמיד להעמידכם בניסיונות הפחותים והפשוטים ביותר, אך לגמרי ללא ייסורים וסבל – זה לא יתכן!

התורה הקדושה ניתנה במדבר, מה יש במדבר? חום אימים, שממה, אין נפש חיה, אין חשמל, מזגן, מים ומקרר... רצה הקב"ה לרמז לנו מה שאמרו חז"ל (שבת פגב) על הפסוק (במדבר יט, יד): "זאת התורה אדם פי ימות באהל" – אין דברי תורה מתקיימין אלא במי שממית עצמו עליה. רבי שמואל סלנט זצ"ל היה אומר: "אדם פי ימות באהל" – אין דירתו של אדם בעולם הזה אלא דירת עראי – אוהל. אבל ב"זאת התורה" – בתורה, במצוות ובמעשים הטובים, זוכה האדם לבנות ולהקים לו בית בעולם הבא, ככתוב (קהלת יב, ה): "הלף האדם אל בית עולמו".

מספר הרב ניסים יגן זיע"א: למדתי פעם אחת מוסר מאישה אחת, ואני מודה לה מאוד על כך! פעם נסעתי באוטובוס שהיה עמוס מאוד, הנהג העלה עוד ועוד אנשים, ואישה אחת התלוננה כל הזמן ש"לא נח כאן". "לא נורא", ניחמה אותה אישה אחת, "כבר יורדים, כבר יורדים"... באוטובוס עבור נסיעה של עשר דקות, לא מתקיימים ספות נוחות, כורסאות, וגם לא נברשות. למה? כי "כבר יורדים, כבר יורדים". כששמעתי את דברי אותה אישה – "כבר יורדים, כבר יורדים", התרגשתי ואמרתי: כמה טיפשים האנשים המשקיעים את החיים שלהם רק בגשמיות, בדירה שלהם, בריהוט, בתאורה, בגוף.. ואינם זוכרים שאנחנו "כבר יורדים" כי – "ימי שנותינו שבעים שנה ואם בגבורת שמונים (תהלים צי). אדם צריך לדעת ש"אין דברי תורה מתקיימים אלא במי שממית עצמו עליה" – על האדם לחשוב כאילו הוא מת, ואז יתבטלו מאליהם כל התרוצים והסיבות המעכבים אותו מהלימוד, באופן זה יבחין היטב עד כמה טרדותיו טפלים לעומת לימוד התורה, וימצא זמן רב ללמוד.

"טעמה פי טוב סחרה לא יכבה בלילה נרה" (משלי – לא, יח)

מספר על האדמו"ר רבי ישראל מויז'ניץ זצ"ל ששם לילות כימים בהגותו בתורה. פעם אחת, בלילה חרפי וסוער, למד בצותא עם אחיו הצעיר רבי חיים. בחוץ ירדו גשמי זלעפות ורוח סערה יללה, מפריעה לדממת הלילה. כל אלה לא מנעו משני האחים השקדנים את המודם. לפנות בקר התעייף רבי חיים ואבה לשפב לישן. העיר לו אחיו רבי ישראל: "שמע נא אחי היקר, תאר לעצמך את מוישה בעל העגלה הנוסע הלילה בדרך, בשמטות עז נתכים על ראשו. העגלה טובעת עם גלגליה בבץ הסמיך ומתנהלת בכבדות, והוא מתאמץ בכל כחותיו להשיבה אל הדרך. האם במצב שכזה יגיד מוישה שהוא עיף ויגע וחפץ לשפב ולנוח על אם הדרך? בודאי לא. ואם הוא כן, איך אנו – היושבים בחדר חם ומוגן – נפסיק מלמודנו ונלף לישן? הבה, אחי, נשב נא עוד שעה ונלמד את תורת ה' המשיבה נפש". ואכן, דבריו של רבי ישראל נסכו כחות חדשים ברבי חיים, והשנים המשיכו ללמד עד אור הבקר. עוד ספר: מעשה היה שישובו שני האחים המתמידים, שקועים בלמודם בשעת לילה מאחרת מאד, ובא זקנם הרב הצדיק רבי מנחם מנדל זצ"ל לבקרם. הסבא שהה זמן-מה מאחורי החלון ונהנה משקידתם ומהתעמקותם בתורה. לאחר המתנה קצרה, פתח את הדלת ונכנס. הנכדים נבהלו על פי נתפשו במעללם וחששו מפני נזיפה. אולם רבי מנחם מנדל הרגיע אותם באמרו: "כתוב במשלי (לא-יח) 'טעמה פי טוב סחרה לא יכבה בלילה נרה', באשר רואים שהתורה טובה וטעימה, אזי לא יכבה בלילה נרה, אין מכבים את הנר בלילה". לימים ספר משמשו של האדמו"ר רבי ישראל מויז'ניץ, פי בשנה הראשונה שלאחר נשואיו מעט האדמו"ר לישן על מטה. בששאל אותו, מדוע הרבי אינו שוכב לישן קצת בשבת, הלא שנה בשבת תענוג? השיב: יומה הדין אם יש לי תענוג גדול יותר בשאני לומד תורה... וכי מי יכריע איזה תענוג גדול יותר? (קדוש ישראל, "היא שיחת")

טענת המלאכים – אמר כ"ק מרן האדמו"ר ממישקולץ שליט"א – מובא בגמרא (שבת פח) אמר רבי יהושע בן לוי: בשעה שעלה משה למרום אמרו מלאכי השרת לפני הקב"ה, רבונו של עולם, מה לילוד אישה בינינו? אמר להן לקבל תורה בא. אמרו לפניו חמודה גנוזה שגנוזה לך תשע מאות ושבעים וארבעה דורות קודם שנברא העולם אתה מבקש ליתנה לבשר ודם? "מה אנוש כי תזכרנו וכן אדם כי תפקדנו ה' אדונינו מה אדיר שמך בכל הארץ אשר תנה הודך על השמים?" אמר לו הקב"ה למשה החזיר להן תשובה. אמר לפניו, רבש"ע מתיירא אני שמא ישרפוני בהבל שבפיהם. אמר לו אחוז בכסא כבודי וחזור להן תשובה. והקשה האדמו"ר ממישקולץ שליט"א לכאורה צריכים להבין: א. מה הלשון "החזיר להם תשובה", היה צריך לומר תענה להם תשובה? ב. למה אמר הקב"ה "אחוז בכסא כבודי וחזור להן תשובה" וכי בלי לאחוז בכסא אי אפשר לענות תשובה? אלא ההסבר הוא: שטענת המלאכים הייתה, איך אפשר לתת את התורה לאנשים פשוטים שיחטאו ויעברו על מצוות התורה, ומה התועלת בנתינת התורה לעם ישראל? וזה שאלו המלאכים "מה אנוש כי תזכרנו"? אמר לו הקב"ה למשה החזיר להם תשובה – תענה להם ששם למטה יש מושג "חזרה בתשובה". שעל אף שאדם חוטא יש לו אפשרות לחזור בתשובה ולפתוח דף חדש. "אמר לפניו רבש"ע מתיירא אני שמא ישרפוני בהבל שבפיהם" – אני מפחד לומר למלאכים, שמא לא יקבלו זאת, מכיוון שאין הם מכירים בכוח התשובה. "אמר לו אחוז בכסא כבודי וחזור להן תשובה" – שהרי אמרו חז"ל (יומא פו.) גדולה תשובה שמגעת עד כסא הכבוד, הרי מכסא הכבוד הוכחה שיש מושג תשובה לאדם, וזה מה שאמר לו הקב"ה, אחוז בכסא כבודי וחזור להן תשובה, ובוזה יתבטלו כל טענותיהם....

ידוע, כי המלאכים קטרגו כנגד מתן התורה לעם ישראל ובקשו מהקב"ה "תנה הודך על השמים": השאר עמנו את התורה. אמר הקב"ה למשה רבנו להשיב להם תשובה. ענה להם משה: "תורה, מה פתוב בה? כבוד את אביך ואת אמך. כלום יש לכם אב ואם? לא תקם ולא תטר, כלום יש ביניכם קנאה ושאנאה? ושאל רבנו יוסף חיים זצ"ל, מה באמת היתה טענת המלאכים? הם טענו שיש בתורה פשט וסוד ואין סוף לסודות הגנוזים בה, שהם העקר. ואכן את הסודות הללו מבינים רק המלאכים לעמקם, על כן – לשיטתם – צריכה התורה להשאיר בשמים! לפי זה, מה היתה תשובתו של משה רבנו למלאכים? והלא הם בקשו את התורה במימד אחר לגמרי, נעלה ומרום; במימד אוצרות הרז והסוד. והדבר יובן במשל: משל לעשיר, ששני בניו הגרו אל מעבר לים. שלח להם אביהם בגד יקר ומהדר ביותר, ומלא את ביטוי ביהלומים. החלו הבנים לריב, זה אומר: "אלי נשלח הגד", וזה אומר: "לא, כי אלי הוא נשלח, והיהלומים שבו, שלי הם". עלו אל השופט שבעירם. נגש האח האחד והביא עדים, ששמעו שאביו אמר שברצונו לשלח לו אוצר יקר. אף הציג ראיות שמסחרו באבנים טובות והראה מכתב מאביו שם כתב, שפדעו להעניק לו יהלומים. אם כן, בגד זה והיהלומים שבו – נשלחו אליו. פנה השופט אל האח השני ושאל: "מה בפיה כדי לסתר את טענות אחיך?" ענה האח ואמר: "איני צריך לטרח להביא ראיות המוכיחות את צדקתי. אני יכול לעשות זאת בלי מלים. הנה, אני נמוך קומה, ואחי-גבוה. הביאו את הגד וראו למי הוא מתאים". הביאו את הגד, והאח הנמוך מדדו. ראו הכל שהוא כפי מדתו. ענו כל הנוכחים ואמרו: "צודק הוא, אין ספק פי הגד, אליו נשלח, והיהלומים שבו, שלו הם". והנמשל: המלאכים טענו שבתורה יש חלק נסתר וקבלה, סוד ורז, כמוהו ביהלומים היקרים והזהירים, והם המבינים את ערכם, ולפיכך תשאיר התורה בשמים ברשותם. ענה על כך משה רבנו: "אותם יהלומים צפונים הם בתורה הנגלית ובמצוותיה, והרי הם גזורים לפי מדתנו". בכבוד אב ואם, בחסד וצדקה, בדיני משא ומתן... וכיון שהלבוש שיף לנו, הרי גם הסוד הצפון בו – לנו הוא! (אבותינו ספרו לנו, בן איש חיל).

"דבש וחלב תחת לשונך" (שיר השירים פרק ד' פסוק יא)

כתב הגאון רבי אליהו מני זצ"ל (רבה של חברון) למה נמשלה התורה לדבש? לומר לך מה הדבש הזה – אין מתוק ממנו, אך מי יכול לרדותו, שכן בכל מקום שיש דבש יש דבורים עוקצות ומונעות ללוקחתו – כך במקום שיש קדושה, מתרכזות גם הקליפות כוחות הטומאה השואבות כוחן מלימוד תורה שלא בקדושה, חלילה ומה העצה לזה? להתאזר ביראת שמים, שנאמר (דברים ויג): "את ה' אלהיך תירא". "תירא" בגימטריה תורה, ללמדנו כי במקום שיש יראת שמים שם תמצא את התורה, ואכן היא הבית קיבול לתורה הקדושה וכמו שאמרו (אבות פ"ג מ"ט): "כל שיראת חטאו קודמת לחכמתו, חכמתו מתקיימת" – יש לה קיום ועמידה בפי הקליפות הטמאות.

אמרו רבותינו ז"ל שבמעמד הר סיני עם ישראל קיבלו את התורה שבכתב ותורה שבעל פה (תנחומא נח ג', שבת פח). אם נדקדק לכאורה היה לומד תורה שבכתב ותורה שבפה מדוע אמרו תורה שבעל פה? אמנם רבותינו ז"ל רצו ללמדנו שמי שהוא בעלים על הפה שלו (בעל-פה) אז הוא יכול לזכות לתורה, כי לפני שהוא

הדף טעון גניזה, נא לא לקרוא בשעת התפילה שאין זה עושה נחת רוח לבורא יתברך

מדבר הוא בודק אם דיבורו אינו נגד רצונו של השם יתברך ורק אז הוא מדבר, הרי שבודאי פה שכזה ראוי הוא לדברי תורה. (לבוש יוסף – על המועדים חלק ב' דף רלה)

אתה בחרתנו מכל העמים

רבי שמשון ורטהימר שימש כרב בווינה לפני שלוש מאות שנה. והוא נקלע לויכוחים עם הכמרים על "אתה בחרתנו מכל העמים" – עם ישראל לעומת הגויים. הכמרים התלוננו על התחושה הרווחת בקרב היהודים, שהם העם הנבחר, וכפי שאכן כתוב בתורה "ואבדיל אתכם מן העמים, והייתם לי לעם". התווכחו הכמרים עמו רבות עד שהמלך אמר: "כבוד הרב! די לויכוחים. אם הצדק איתך, בבקשה תוכיח בהוכחה מעשית כי קיים הבדל בין גוי ליהודי". "טוב, אדוני המלך", השיב הרב ורטהימר, "אני אראה לכם בצורה מוחשית את ההבדל בין גוי ליהודי. רק תערוך סעודה דשנה, לגויים לבד וליהודים לבד, ובעזרת ה' בסעודה תוכלו להיווכח בהבדל בין העמים". הגויים המוזמנים הגיעו לסעודה. הם מצאו לפנייהם שולחנות מלאים כל טוב. אבל דבר אחד היה חסר – מזלגות וכפות. המשרת יצא לברר את סיבת הדבר, ולאחר כמה רגעים שב והודיע בשם המלך: "לא לגעת באוכל בלי מזלג וכף". טוב, ממתינים. חלפו עוד רגעים ארוכים, והנה נכנסו מלצרים, עם מזלגות וכפות של מטר וחצי כל אחת... "לאכול רק עם כפות ומזלגות!", הכריזו. תחשבו קצת ותבינו, שלא שייך לתפוס בידית המזלג ולהכניס לפה את האוכל התפוס בשיני המזלג, כאשר המזלג ארוך כל כך. הגויים החלו להסתובב סביב עצמם: "איך מגיעים לאוכל? מה, המלך השתגע?". הם ניסו בדרכים שונות. אולי כך? שמא בצורה אחרת? כאשר חלפה שעה, האוכל נשאר כמות שהוא. ואות ניתן לסיום הסעודה. אמרו הגויים לעצמם אנחנו לא נוזז מכאן, נמתין לראות מה היהודים יעשו. היהודים הלכו ליטול ידיים באולם השני, בו הוכן אוכל בתכלית הכשרות. והנה, גם כן אותו המשחק – מביאים להם מזלגות וכפות באורך מטר וחצי כל אחת. הגויים המתונו ביציפייה לראות כיצד ייפול דבר. חייכו היהודים. הרהרו שוב ושוב. ואז... כל יהודי נטל אוכל במזלג והאכיל את חברו היושב מעברו השני של השולחן... חלפה רבע שעה, נגמר האוכל! אמר הרב למלך: "אדוני המלך! אתה רואה את ההבדל בין הגוי ליהודי? מדוע רק ליהודים עלה הרעיון להאכיל את השני? כי רק היהודים הספוגים ב"ואהבת לרעך כמוך", ונחשבים כנשמה אחת, מסוגלים לחשוב בכיוון הזה. אותם גויים שלא חשבו לתת לזולת, דומים לאותו קמצן שכמעט טבע ביים. רץ המציל לעברו וצעק: "תן, תן לי יד!". קרא הטובע מתוך הסערה: "לתת? אני אף פעם לא נותן!". וכך טבע ונעלם בפי הדגים הטורפים... (הרב יעקב גלינסקי "להגיד", שמות – ויקרא, עמוד 363)

וַיִּרְא הָעָם וַיִּנְעוּ וַיַּעֲמְדוּ מֵרָחֵק (שמות כ"ד)

"וַיִּרְא הָעָם" – כשראה העם והתבונן בעול התורה והמצוות, "וַיִּנְעוּ" – נודעו בני ישראל וחששו שמא לא יוכלו לקיים את התורה כתיקונה, אך מצאו עצה לכך: "וַיַּעֲמְדוּ מֵרָחֵק" – להעמיד את התורה באמצעות "מרחק", על ידי התרחקות מאיסורי ועשיית גדר וסייגי לתורה. (אוהב ישראל)

הבעל שם טוב הקדוש זיע"א רמז: שאם האדם מנענע עצמו "וַיִּנְעוּ" בתפילה ועבודת ה' בשביל "וַיִּרְא הָעָם" – מפני שרואים אותו, ולא מחמת שבאמת בווער ליבו בה', אז סימן הוא ש"וַיַּעֲמְדוּ מֵרָחֵק" – שהוא עדיין מרוחק מהשם יתברך.

וַיִּצַא מֹשֶׁה אֶת הָעָם לְקִרְאת הָאֱלֹהִים מִן הַמִּצְחָה וַיִּתְיַצְבוּ בְּתַחֲמֵית הָהָר (שמות י"ז)
דהנה איתא במדרש שביום מתן תורה בקשו להתנמנם בבוקר ושנתם ערבה להם, עד שעוררן משה רבינו ע"ה לקבל את התורה עי"ש. ואמר הגה"ק רבי לוי יצחק זצ"ל מברדיטשוב חלילה לחשוב על עם קודש שנפלו בתרדמת העצלות והשינה, ביום הנכבד שידעו שיתן הקב"ה את תורתו להם. אלא יש לומר, דכוונתם היה לשם שמים, שמיום השני בסיון שהתחילו לעשות הכנה לקבלת התורה ועבדו בכל כוחם ובמחשבתם הקדושים עד שנפל עליה עייפות, והיו מתייראים פן לא יוכלו לקבל את התורה במחשבה צלולה כראוי, על כן נתנו שינה לעיניהם ולעפעפם תנומה, בכדי שיתחדשו מוחותיהם ויתחזקו עשתונותיהם בבהירות לקבלת תורה הקדושה (עבודת ישראל).

בע"ה זיווג הגון, בריאות פרנסה והצלחה: לשגיא בן מרים, עוז בן מרים, לירון בן פנינה, אמיר בן פנינה, ענבל בת פנינה, הדר בת נילי, הילה בת אסתר, מורן בת רותי, אלכסי בן אירנה, הדר בת ויויאן, רות בת אורלי רפואה שלמה: לציפורה בת מורוור, לציפורה בת מרים, אורלי בת מלכה, אייל בן שרה, שי בן רחל, יחזקאל בן אידה, רבקה בת מסעודה, אלכס בן רימה, יצחק יעקב בן יפה, אילן בן מסעודה. לעילוי נשמת: הרב יוסף שלום בן אברהם אלישיב זצוק"ל, הרב ניסים טולדנו זצוק"ל, ארז בן חיה ז"ל, יוסף מיכאלשוילי בן רפאל ז"ל.